

ĀRVALSTU PILNVARU IZMANTOŠANA LATVIJĀ

Saskaņā ar Notariāta likuma 81.-83.pantu, pilnvarnieka tiesības pārstāvēt pilnvaras devēju zvērināts notārs pārbauda pēc publiskiem dokumentiem. Publisks dokuments ir pilnvara, kas izdota notariālā akta formā.

PILNVARAS IZVĒRTĒŠANA

Pieņemot izpildei ārvalstīs izdotu pilnvaru, amatpersonām jālemj, vai pilnvara ārvalstīs ir izdota atbilstoši tām prasībām, kādas tiesiskās palāgības nodrošināšanai tiek paredzētas Latvijā izdotām pilnvarām. Lai to noskaidrotu, **jāizmanto ekvivalences teorija**, proti, jālemj, vai iesniegtais ārvalsts dokuments (pilnvara) var aizvietot tādas pilnvaras, kas taisītas notariālā akta formā.

Piemērot ekvivalences teoriju, nozīmē **izvērtēt divus aspektus:**

1 Rezultātu ekvivalenci –

vai ārvalsts pilnvara aizsargā tās pašas tiesiskās intereses, kuras aizsargā pilnvaras, kas Latvijā sastādītas notariālā akta formā: apliecināts pilnvaras devēja gribas īstums, rīcībspēja, izskaidrotas tiesiskās sekas

2 Amatpersonu ekvivalenci –

vai pilnvaru apliecinājušās amatpersonas izglītība, atbildība un valsts piešķirtais deleģējums konkrētajā valstī atbilst Latvijas zvērināta notāra izglītībai, atbildībai un deleģējumam

TIESĪBU SISTĒMU ATŠKIRĪBAS

Valstīs, kurās ir

**KONTINENTĀLĀ
TIESĪBU SISTĒMA,**
(piem., Vācija, Francija, Lietuva,
Igaunija, Ukraina, Spānija u.c.)
notāriem ir tāda pati vai līdzīga
kompetence kā Latvijā.

No šīm valstīm ir **iespējams
saņemt publisku dokumentu:**
notariālu pilnvaru, kur ārvalstu
notārs ir pārbaudījis pilnvaras
devēja gribu, izskaidrojis tiesiskās
sekas un uzņemas par to atbildību

**LATVIJAS
NOTĀRS**

Valstīs, kurās ir t.s.

ANGLO-SAKŠU TIESĪBU SISTĒMA,
(piem., ASV, Lielbritānija, Īrija u.c.)

tādu jēdzienu kā publisks dokuments nepazīst, un šajās valstīs notariāli
iespējams apliecināt tikai personas paraksta īstumu.

**Šāda pilnvara nav publisks dokuments un nav līdzvērtīga pilnvarai,
kuras saturs ir notariāli apliecināts.**

Pat tad, ja šāda pilnvara ir apliecināta ar *apostille*, tā nerada personai
tiesības to Latvijā izmantot gadījumos, ja nacionālie normatīvie akti
pieprasa gribas īstuma un dokumenta satura notariālu apliecinājumu.

**Ja pilnvara ir jāizdod kādā no anglo-sakšu sistēmas valstīm, lai tā būtu derīga izmantošanai
Latvijā, jāievēro, ka:**

- pilnvaras izdošanā jāpiedalās gan advokātam*, gan notāram (vai personai, kas pilda dokumentu apliecinātāja funkciju konkrētajā valstī), un tam ir jābūt norādītam dokumentā;
- advokātam ir jāapliecina, ka viņš ir tiesīgs praktizēt attiecīgajā apgabalā;
- advokātam ir jānorāda, ka viņš ir pārbaudījis pilnvaras devēja identitāti un rīcībspēju;
- advokātam ir jānorāda, ka ir pārbaudījis pilnvaras devēja tiesībspēju, pārstāvja pilnvaru apjomu;
- advokātam ir jānorāda, ka ir noskaidrojis pilnvaras devēja gribu un izskaidrojis pilnvaras devējam darījuma iespējamās tiesiskās sekas;
- advokātam jānorāda, ka pilnvaras devējs šo pilnvaru ir parakstījis advokāta klātbūtnē;
- šādi sastādītu pilnvaru apliecinātais notārs, apliecinājuma tekstā ir jābūt norādītam, ka dokumentu parakstījis gan attiecīgais advokāts, gan pilnvaras devējs.

* Ir valstis (piemēram, Apvienotā Karaliste, Īrija), kur advokāti (*solicitor*) mēdz papildus pildīt arī *notary public* funkcijas. Līdz ar to viņu kompetence ļauj gan noskaidrot personas gribu un izskaidrot pilnvaras saturu un tiesiskās sekas, gan apliecināt dokumentu. Vienlaikus pilnvaras tekstā jābūt norādītiem abiem viņa statusiem!